

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-09-10
Besvaras senast
2019-09-24

Till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2018/19:319 Statens stöd till trossamfund

En viktig del av regeringens politik för civilsamhället är ett ekonomiskt stöd. Det ges i olika former och på olika grunder. För idrottsrörelsen, folkbildningen, friluftsförbundet etcetera är det en väsentlig del av verksamhetens finansiering. Så också för trossamfund.

I utformandet av stödet har staten att balansera olika principer. Bland annat ska civilsamhällets frihet och självständighet värnas samtidigt som stödet inte ska gå till dem som bekämpar det öppna samhället och grundläggande demokratiska värderingar. En annan avvägning är hur stor del av det samlade stödet som ska gå till olika delar av civilsamhället och hur statens neutralitet mellan olika delar av sektorn och inom delsektorerna uppfattas för att inte undergräva legitimiteten.

Ytterligare faktorer att överväga är risken för negativa korporativistiska tendenser när beslut om fördelning inom respektive sektor sker på sätt som innebär att etablerade och befintliga aktörer har starkare ställning än nya.

För att utreda statens stöd till trossamfund tillsatte regeringen utredningen Dir. 2016:62 *Översyn av statens stöd till trossamfund*. Utredningen lämnade sitt betänkande i maj 2018. Remissrunda har genomförts, och betänkandet bereds nu på Regeringskansliet.

Förutom ett välkommet fokus på hur ett demokratikriterium kan utformas behandlar utredningen frågan om neutralitet mellan olika livsåskådningar.

Utredningen pekar på att det finns argument för att göra lagstiftningen om stöd till samfund livsåskådningsneutral. Utredaren konstaterar i en debattartikel där betänkandet redovisas att staten inte är förpliktad att ge stöd till trossamfund men att staten om så sker bör förhålla sig neutral mellan olika samfund.

I utredningen konstateras vidare följande (s. 262):

”Ur ett likställighetsperspektiv går det också att argumentera för att stödet även bör ge förutsättningar för personer som har en sekulär livsåskådning att i gemenskap med andra utöva och uttrycka en sådan övertygelse. En sådan argumentation motiverade den norska staten att 1981 vidga sitt stöd till trossamfund så att det också kom att omfatta livsåskådningssällskap. Även i

Tyskland, Island och Belgien behandlas trossamfund och livsåskådningssällskap lika, medan t.ex. Finland, Italien, Rumänien, Slovakien och Ungern inte ger något stöd till livsåskådningssällskap.”

I dag är stödet till trossamfund utformat så att livsåskådningar som inte innefattar tro på en gud eller annan övernaturlig makt inte kan få del av stödet. Utredningen redovisar skäl för att ta bort denna exkludering av sekulära livsåskådningar men föreslår trots detta inte att denna exkluderingsgrund ska tas bort. Detta kan tolkas som att man menar att det är en politisk uppgift att avgöra om också icke-religiösa livsåskådningssamfund ska kunna omfattas av stödet, vilket inte enbart innebär ekonomiska fördelar utan också praktiska för de samfund som kan komma att omfattas.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa tre frågor till kultur- och demokratiminister Amanda Lind:

1. När avser ministern och regeringen att återkomma till riksdagen med anledning av utredning Dir. 2016:62 *Översyn av statens stöd till trossamfund*?
2. Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att olika livsåskådningar ska behandlas neutralt av staten vid fördelning av stöd till trossamfund?
3. Avser ministern att vidta andra åtgärder för att lagstiftningen ska bli livsåskådningsneutral?

.....

Christer Nylander (L)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders